

MIGRACIJA JE STANJE DUHA

Kulturni projekt Risk Change
Tvegaj spremembo (2016–2020)

Aleksandra Kostič

Risk Change – Tvegaj spremembo je kulturni projekt, ki obravnava migracije. Vanj je vključeni deset partnerskih organizacij iz Evrope. Javni prolog je projekt doživel oktobru in novembru leta 2016 v Mariboru, ko je tam potekala obsežna umetniška razstava MIG 21, pospremili pa so jo tudi številni drugi dogodki **s skupnim žariščem v različnih umetniških in strokovnih pristopih**, povezanih z migracijami ter s kontinuiranimi družbeno-kulturnimi spremembami 20. in 21. stoletja na območju Evrope. Risk Change želi nasloviti sodobne družbene fenomene skozi aktivno povezovanje sodobne umetnosti, kulture, znanosti in tehnologije.

Pomen Risk Change tiči v besedni zvezi, sestavljenki, ki se začne z besedo Risk. To je otroška igra, katere cilj je osvojiti čim večje število držav in kontinentov. Z napadanjem soigralčevih ozemelj igralci povzročijo posledice. Tako sovražni, kot tudi obrambni prodori, povzročajo prisilne premike in sprožajo prisilne migracije. Risk Change na ta način apelira, da so ljudje prisiljeni v spremembo in upajo na boljše. „Risk“ (tvegati) je ključna beseda za **migrante**, „Change“ (sprememba) je ključna beseda za ustaljene prebivalce, tako imenovane **ne-migrante; dve skrajnosti, ki ilustrirata dvoje nasprotij, protagoniste in antagoniste sodobne človeške drame**. Dve nasprotujoči si strani problem interpretirata zgolj na črno-bel način. A med obema je nanizanih veliko različnih svin.

Evropa je zmedena in razklana. Z gradnjo notranjih zidov države izkazujejo strah in nezaupanje. Evropa nima oblikovane skupne strategije v zvezi z vprašanji migracij, človekovih pravic, ali potencialnih groženj. Množični mediji problematiko le še podpihujejo. Iskalci azila so enkrat v vlogi žrtev, spet drugič so potencialni teroristi; nekateri mediji zagovarjajo rasistične anti-migrantske politike, drugi, levo usmerjeni, pa pogosto precej naivne ideje, ki imajo korenine še v prejšnjem stoletju. Širši pogled je redkost. Toda umetnost, znanost in kultura se lahko dvignejo nad tovrstne poenostavljene humanitaristične ali skrajno desničarske pristope, in izpostavijo zapleteno razmerje med lokalnimi prostori in globalnimi silami. Sodobne migracije so preizkušnja za evropsko identiteto, za njeno raznolikost, za njeno skupno kulturo in filozofijo.

Projekt Risk Change poudarja pomembnost razumevanja drugačnosti, povezovanja interesov, izmenjave idej ter znanja, in večkulturne integracije v Evropi. Dihamo novo resničnost: migracija je stanje duha.